

Expeditie Wandeling

Oude IJssel Aa-strang Bocholter-Aa

Van Bron tot Monding 6 Dagen 85 km

23–28 juni 2025.

Oevergemeenten

Velen Borken Rhede Bocholt Isselburg Hamminkeln Wesel
Raesfeld
Aalten Bronckhorst Doetinchem Doesburg Oude IJsselstreek
Montferland

www.aa-ijssel-2050.com

Zesdaagse Natuur Expeditie “Van de Bron tot de Monding” langs de Oude IJssel, Aa-Strang en Bocholter Aa 23–28 juni 2025. Samen 85 kilometer wandelen voor de toekomst van onze rivieren

Drinkable Rivers en de Rivierfamilie Oude IJssel–Bocholter Aa – nodigt u uit (geheel of stukjes) mee te lopen en in actie te komen voor een drinkbare rivier.

Wie kan meedoen?

Iedereen die wil, is van harte welkom om mee te wandelen. Onderweg is er volop gelegenheid voor contact met leden van de Rivier-familie, Nederlandse en Duitse oeverbewoners, boeren, burgers, ondernemers, bestuurders, scholieren, kunstenaars, vissers – iedereen die zich betrokken voelt. Heb je onderweg een bijzonder verhaal, een zorg, een punt van aandacht of een interessant waterwerk om te delen? Neem dan vooral contact met ons op.

Trek je wandelschoenen aan en ontdek een landschap waar natuur, geschiedenis en water samenkomen. Laat je onderweg verrassen door schilderachtige zandsteendorpjes, borrelende bronnen, watermolens, waterkrachtcentrales, waterzuiveringsinstallaties, rivierduinen, zandverstuivingen, vistrappen, riviermondingen, parklandschappen, waterkastelen, kerken en kapelletjes, stoere jeneverbrouwerij en verstilte moerassen. In de IJssel-Aa-delta komen talloze kleine stroompjes samen tot grotere rivieren – een schitterend voorbeeld van natuurlijke verbondenheid en landschapsvorming.

Wij volgen de sporen van twee oeroude rivieren – de Oude IJssel en de Bocholter Aa – die als levensaders acht regio's in het grensgebied tussen Nederland en Duitsland met elkaar verbinden: Yssela Mountains, Baumberge, Westmünsterland, Hohe Mark, Niederrhein, Graafschap, Liemers en de Achterhoek.

Tijdens deze Geo-Hydro-Histo-expeditie gidst een veldexpert je door het gevarieerde landschap van rivierduinen, stuwwallen, heidevelden en historische waterwerken. Een tocht vol contrast, karakter en verhalen over ijstijden, waterscheidingen en menselijke vindingrijkheid. Welkom in het tweestromenland – waar in het rivierbeekdal de invloed van de Rijn en de IJstijd elkaar steeds ontmoeten.

Één week voor de expeditie bemonsteren burgers en scholieren de rivier. Betrokken scholen: Marien Gymnasium-Bocholt-DE; Aspel Gymnasium Rees-DE; Almende-College-Silvolde-NL en ZONE-College en Doetinchem-NL.

Het rivier- en beekwater is in Duitsland en Nederland het slechtste van Europa. Van de Europa-28-landen staat Duitsland op plaats 26. en Nederland op plaats 28.

De rivier wacht niet. De burger ook niet.

Fluss-Familie
Issel-Bocholter-Aa

www.aa-ijssel-2050.com

Familie Oude IJssel
Issel und Aa-Strang / Bocholter-Aa

www.aa-ijssel-2050.com

Doe een donatie Wilt u doneren ? Zie tab sponsoring: www.aa-ijssel-2050.com
 Als u een donatie wilt doen, helpt dat ons om onze kosten te dekken en voortgang in 2026. Bedankt!

Banknummer: NL93 ABNA 0453 1662 02

Naast de wandelingen vinden in Borken-DE en Doetinchem-NL lezingen, debat en discussies plaats over de zorgwekkende staat van ons water. Hoe komen we van NL-plaats 28 en DE-plaats 26 van de Europa-28 op eerst plaats 1 en worden we een Blue-Zone. De vraag “Hoe ver laten we het komen?” staat dan ook centraal in het programma. Hoogtepunt is het Mini-Congres op vrijdag 27 juni in Doetinchem, waar rivierjournalist Wim Eikelboom, geograaf Martijn Horst, rivierexpert Dr. Kim Cohen, en Li An Phoa strijdster van Drinkable Rivers en andere sprekers het podium betreden. Hier worden ook de eerste resultaten gepresenteerd van gezamenlijke watermetingen door vier scholen (NL & DE), burgers en het laboratorium Antares/Eurofins.

Tijdens het congres kunnen leden van de ‘coalition of the willing’ de verklaring “Drinkbare Oude IJssel–Bocholter Aa 2050” ondertekenen. 14 Oevergemeenten, waterleveranciers en andere betrokkenen zetten daarmee samen een grensoverschrijdende stap richting een toekomst met schoon drinkwater binnen één generatie. Want de natuur trekt zich niets aan van grenzen!

In Doetinchem vindt vrijdagmiddag 27 juni een rivierduinwandeling plaats o.l.v. experts.

Let op: Deelname aan wandelingen is gratis, maar aanmelden is gewenst via de website. Aanmelden en volledige informatie: www.aa-ijssel-2050.com

Samen keren we het tij. Voor een drinkbare Oude IJssel Bocholter-Aa-2050!

Drinkbare Oude IJssel & Bocholter Aa – in één generatie

Landkaart

Route Programma zie: www.aa-ijssel-2050.com

We kijken ernaar uit je aan de oever van de IJssel-Aa te ontmoeten!

AA-STRANG BOCHOLTER-AA Waterscheiding-Baumberge 180m NAP, Bron Velen **55,5m**, Ramsdorf 49m, Gemen 47m, Borken 46m, Hoxfeld Pröbsting 44m, Rhede-Krechting, 33m, Bocholt 27m, Liedern 20m, Dinxperlo 19m, Voorst 18m, Monding **Uift** 17m

OUDE IJSSSEL- ISSEL Waterscheiding-Wezer-Rhein **180m NAP**, Raesfeld 55,5m, Marienthal 33m, Voshövel 28m, Wesel 24m, Hamminkeln 23m, Ringenberg 22m, Loikum 22m, Werth 20m, Isselburg 20m, Anholt 17m, Megchelen 17m, Gendringen 17, **Uift** 17m, Silvold 15m, Terborg 14m, Gaanderen 13m, Wijnbergen-Kemnade 12m, Doetinchem 12m, Langerak 11m, Laag-Keppel 11m, Monding Doesburg 9m.

Het programma is tot Anholt-Ulft gescheiden en hierna het zelfde.

Deze programma's staan hier allebei onder elkaar.

PROGRAMMA OUDE IJSSEL-GROEP

MAANDAG- ZATERDAG 23.–28. JUNI 2025 ZESDAAGSE EXPEDITIE, LEZINGEN EN MINI-CONGRES

MAANDAG 23 JUNI 2025

10.00-Uur Feestelijk start wandeling Raesfeld (St. Martin Kirche Borkenerstrasse 1 Raesfeld)

17.00 Uur Aankomst Am Voshövel (Landhotel Voshövel)

Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijsel-2050.com

20.00 Uur Lezing-Debat-Avond Borken Drinkbare Oude IJssel Bocholter-Aa
Tagungshaus Schönstatt-Au Kapellenstraat 60 Borken

Iedereen is welkom, geen aanmelding vereist.

DINSDAG 24 JUNI 2025

9.00 Uur Start wandeling Am Voshövel (Landhotel Voshövel)

17.00 Uur Aankomst Ringenberg (Kasteel Ringenberg Schloßstrasse 8 Ringenberg/Hamminkeln)

Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijsel-2050.com

WOENSDAG 25 JUNI 2025

9.00 Uur Start wandeling Ringenberg (Kasteel Ringenberg Schloßstrasse 8 Ringenberg/Hamminkeln)

17.00 Uur Aankomst Anholt (Hotel Haus Kreta Eiermarkt 14 Anholt)

Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijsel-2050.com

DONDERDAG 26 JUNI 2025

9.00 Uur Start wandeling Anholt (Hotel Haus Kreta Eiermarkt 14 Anholt)

11.00 Uur Samenvoeging Oude-IJssel groep en Bocholter-Aa groep bij de DRU Industriepark Ulft

17.00 Uur Aankomst Doetinchem (Oude IJsselbrug zijde Gaswal Doetinchem)

Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijsel-2050.com

20.00 Uur Lezing-Debat-Avond Doetinchem Drinkbare Oude IJssel Bocholter-Aa
Hotel Kruisberg Kruisbergseweg 172 Doetinchem

Iedereen is welkom, geen aanmelding vereist

VRIJDAG 27 JUNI 2025

OCHTEND PROGRAMMA

9.30 Uur	Begroeting Koffie Thee (Congrescentrum Kruisberg Kruisbergseweg 172 Doetinchem)
9.45 Uur	-Opening MINI-CONGRES door Wim Eikelboom Rivierjournalist -Expeditie-deelnemers berichten over ervaringen 6-daagse-Expeditie -Presentatie watermetingen van 4 NL-DE-scholen en burgers. -Presentatie Rivierkunde door Dr. Kim Cohen Universiteit Utrecht -Presentatie Aardkundig Fundament IJssel-Aa door Martijn Horst Historische Geografie . -Presentatie Li An Phoa Drinkable Rivers Strijdstreep voor schone, drinkbare rivieren. -Ondertekening van de Verklaring-Manifest "Drinkbare Oude IJssel-Bocholter-Aa 2050" door oevergemeenten en stakeholders.
12.30 Uur	Lunch / Meet & Greet <i>Iedereen is welkom, meld je uiterlijk 24 juni aan via de e-mail. stef@e-bericht.eu</i>
	MIDDAG PROGRAMMA
13.30 Uur	Start wandeling onder begeleiding van deskundigen door het rivierduinen-gebied Kruisberg
17.00 Uur	Einde <i>Iedereen is welkom, geen aanmelding vereist.</i>

ZATERDAG 28 JUNI 2025

9.00 Uur	Start wandeling Doetinchem (Oude IJsselbrug zijde Gaswal Doetinchem)
12.45 Uur	Aankomst Doesburg (Turfhaven waar de Oude IJssel uitmondt in de Gelderse IJssel).
13.00 Uur	Afscheid / Thuisreis
	<i>Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijssel-2050.com</i>

PROGRAMMA BOCHOLTER-AA GROEP

MAANDAG- ZATERDAG 23.-28. JUNI 2025 ZESDAAGSE EXPEDITIE, LEZINGEN EN MINICONGRES

MAANDAG 23 JUNI 2025

10.00 Uur	Feestelijke start wandeling vanuit Velen (Kasteel Velen Ramsdorferstrasse/Schlossplatz)
17.00 Uur	Aankomst Borken (Tagungshaus Schönstatt-Au Kapellenstraat 60 Borken) <i>Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijssel-2050.com</i>
20.00 Uur	Lezing-Debat-Avond Borken Drinkbare Oude IJssel Bocholter-Aa Tagungshaus Schönstatt-Au Kapellenstraat 60 Borken <i>Iedereen is welkom, geen aanmelding vereist.</i>

DINSDAG 24 JUNI 2025

9.00 Uur	Start wandeling Borken (Tagungshaus Schönstatt-Au Kapellenstraat 60 Borken)
17.00 Uur	Aankomst Bocholt (Schanze brug bij Arkaden Bocholt)

*Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijssel-2050.com
Draag goed schoenwerk en neem lunch en drinkfles mee.*

WOENSDAG 25 JUNI 2025

9.00 Uur Start wandeling Bocholt (Schanze brug bij Arkaden Bocholt)

17.00 Uur Aankomst Anholt (Hotel Haus Kreta Eiermarkt 14 Anholt)

Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijssel-2050.com

DONDERDAG 26 JUNI 2025

9.00 Uur Start wandeling Anholt (Hotel Haus Kreta Eiermarkt 14 Anholt)

11.00 Uur Samenkomst Oude-IJssel groep en Bocholter-Aa groep bij de DRU Industriepark Uift

17.00 Uur Aankomst Doetinchem (Oude IJsselbrug zijde Gaswal Doetinchem)

Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijssel-2050.com

20.00 Uur Lezing-Debat-Avond Doetinchem Drinkbare Oude IJssel Bocholter-Aa
Hotel Kruisberg Kruisbergseweg 172 Doetinchem

Iedereen is welkom, geen aanmelding vereist

VRIJDAG 27 JUNI 2025

OCHTEND PROGRAMMA

9.30 Uur Begroeting Koffie Thee (Congrescentrum Kruisberg Kruisbergseweg 172 Doetinchem)

9.45 Uur -Opening MINI-CONGRES door Wim Eikelboom Rivierjournalist
-Expeditie-deelnemers berichten over ervaringen 6-daagse-Expeditie
-Presentatie watermetingen van 4 scholen en burgers uit Nederland en Duitsland
-Presentatie Rivierkunde door Dr. Kim Cohen Universiteit Utrecht
-Presentatie Aardkundig Fundament IJssel-Aa door Martijn Horst Historische Geografie .
-Presentatie Li An Phoa Drinkable Rivers Strijdster voor schone, drinkbare rivieren.
-Ondertekening van de Verklaring-Manifest "Drinkbare Oude IJssel-Bocholter-Aa 2050" door
oevergemeenten en stakeholders.

12.30 Uur Lunch / Meet & Greet

*Iedereen is welkom, meld je **uiterlijk 24 juni** aan via de e-mail. stef@e-bericht.eu*

MIDDAG PROGRAMMA

13.30 Uur Start wandeling onder begeleiding van deskundigen door het rivierduinen-gebied Kruisberg

17.00 Uur Einde

Iedereen is welkom, geen aanmelding vereist.

ZATERDAG m28 JUNI 2025

9.00 Uur Start wandeling Doetinchem (Oude IJsselbrug zijde Gaswal Doetinchem)

12.45 Uur Aankomst Doesburg (Turfhaven waar de Oude IJssel uitmondt in de Gelderse IJssel).

13.00 Uur Afscheid / Thuisreis

Iedereen is welkom, gelieve aanmelding via www.aa-ijssel-2050.com

ACHTERGROND INFORMATIE & FEITEN

Beste vrienden en familie van de Oude IJssel-Bocholter-Aa,

We kijken er enorm naar uit om op maandag 23 juni 2025 te beginnen met de IJssel-Aa-expeditie.

Doe mee! Sluit je aan!

We verheugen ons erop je aan de oever van de IJssel-Aa te ontmoeten!

De “Rivierfamilie” is een grensoverschrijdend oever-bewonersinitiatief rond de Oude IJssel en Bocholter Aa. Omdat reguliere monitoring tekortschiet, organiseren wij expedities met burgers en scholieren om watermonsters te nemen over de 85 km lange rivier. De resultaten – zoals PFAS- en PAK-vervuiling – worden gedeeld op bijeenkomsten in Nederland en Duitsland. Zo vragen we aandacht voor de slechte rivier- en beekwaterkwaliteit en pleiten we voor een gezamenlijke, grensoverschrijdende integrale aanpak van vervuiling, landbouwhervorming en ecologisch herstel, met als doel: drinkbaar rivierwater in 2050. Uitwisseling, samenwerking met Duitse en Nederlandse partners, die op hun bepaalde gebieden verder ontwikkeld zijn.

Wij werken samen met overheden, onderwijsinstellingen, bedrijven, burgers en het ecosysteem aan een gezamenlijke ambitie: een drinkbare rivier in 2050 en de ontwikkeling van een Blue Zone in het aardkundig-fundament van ons Tweestromenland, van de Bocholter en Oude IJssel. Met partners zoals o.a. Westfälische Hochschule HAN University of Applied Sciences (Arnhem); Hochschule Rhein-Waal (Kleve); Van Larenstijn, Van Hall Larenstein green and sustainability Saxion Hogeschool (Deventer);, WUR, Universiteit Twente, Deltares en RIVM bouwen we aan deze toekomst op basis van een gedeelde visie, transparantie, gezamenlijke investeringen en langetermijncommitment.

De Rivierfamilie bestudeert diverse technieken voor een gezond tweestromenland: Geavanceerde methoden zoals omgekeerde osmose en natuurlijke zuiverings-oplossingen: Herbebossing, 50 meter brede bufferzones, wetlands zuiveringsmoerassen, opvang bij de bron, helofytenfilters efficiënt gebruik en hergebruik van water.

De Rivierfamilie richt zich op zowel natuurlijk waterbeheer als op “most advanced technology” van waterzuivering, die is ontwikkeld om de immense bevolkingsdruk het hoofd te bieden. Drinkbare rivieren 2050 is haalbaar, de techniek bestaat al. Nu nog de gedragsverandering bij burgers, ondernemingen en boeren, In Singapore is 40% van het drinkwater afkomstig uit gezuiverd afvalwater (via omgekeerde osmose + actieve kool). Verenigde Arabische Emiraten (VAE) met de hoogste technology standaard zijn richtinggevend.

De Rivierfamilie Initieert juni 2025 een grensoverschrijdende Nulmeting met data-uitwisseling tussen 14 oevergemeenten.. Op het congres in Doetinchem op 27 juni zullen we kort tevoren geschept rivierwater drinken uit het centrum van Doetinchem, dat ter plaatse gezuiverd en uitgeserveerd wordt.

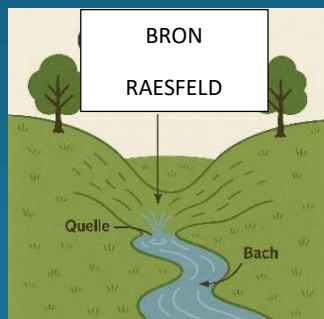
ACTUELE VERVUILING OUDE IJSSEL | ISSEL VAN AF BRON RAESFELD

NATUURBESCHERMERS STELLEN VAST: TE VEEL NITRAAT IN DE ISSEL De Waterbescherming slaat alarm over de hoge nitraatbelasting van de rivier de IJssel. Metingen tonen aan dat de grenswaarden ruim overschreden worden, vooral door intensieve landbouw in de regio's Wesel en Borken. De

nitraatconcentratie bij de bron bedraagt al 77,5 mg/l, terwijl de toegestane norm slechts 11 mg/l is. Ironisch genoeg zorgen lozingen van gezuiverd afvalwater vanuit rioolwaterzuiveringsinstallaties voor een verlaging van de nitraatwaarden. Zo daalt het gehalte door toevoer van schoner water van onder andere de Alten Aa en de lokale zuiveringsinstallaties tot 38,7 mg/l in Anholt — nog steeds veel te hoog. De milieubeschermers wijzen op het tekort aan ecologische landbouw in het stroomgebied van de Issel. Ze roepen de minister op tot actie om verdere verontreiniging tegen te gaan. De nitraatvervuiling wordt via de Issel ook naar Nederland afgevoerd.

Februari 2025: De lucht is overal doordrongen van de stank van mest. De directe omgeving van de bron van de Issel is overal aangetast.

Uitspoeling en afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen naar beken en sloten. Het bronbekken van de Issel voert de uitgereden mest gedeeltelijk af naar de rivier. De mens bevuilt zijn eigen nest! Het infiltratiegebied rond de bron voedt het water, waardoor de bron belast is met o.a. hoge nitraat- en fosfaatwaarden. Het afspoelen van mest in de Issel en het uitrijden van mest in de nabijheid van de bron van de Issel vereisen strengere regelgeving en handhaving vanwege de watervervuiling.

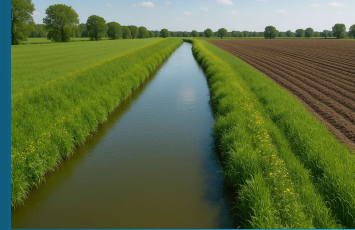
Sporen van de mestinjector

Februari 2025: Een dunne ijslaag met ingesloten luchtballen laat zien dat de bron water toevoert. Het eenden-kroos ontvangt al volop voedingsstoffen uit o.a. nitraat en Phosphor.

April 2025: Door de mest ontstaat een overmatige groei van waterplanten, wat leidt tot verstikking van het waterleven en verstoring van het ecosysteem.

Bufferzone aan de Issel. Gewenst 50 meter breed.

De lucht stinkt naar stront. Borden zijn overwoekerd door algen, die stikstof minnend zijn.

De Issel, 85 km lang, op weg naar de monding in Doesburg, het IJsselmeer, de Waddenzee, de Noordzee en de Atlantische Oceaan.

Het rivierwater raakt steeds meer vervuild door bevolkingsdruk en grootte van de veestapel. Door het **drinkwater** heel schoon te maken vervuult de rivier meer en meer en warmt het **rivierwater** op.

Ammonium
Antibiotica
Anticonceptie
Antidepressiva
Bestrijdingsmiddelen
Cocaïne
Contrastvloeistoffen
Drugs
Forever-chemicals
Fosfor

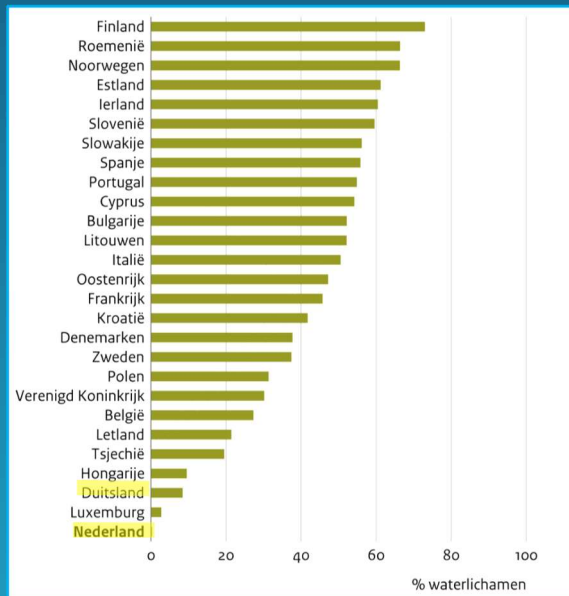
Glyfosaat
Herbi-pesticiden,
Hormoonverstorende stoffen
Kankerverwekkende stoffen
Kobalt
Kwik
Medicijnresten (mens en vee)
Meststoffen
Niet afbreekbare stoffen
Nitraten

PAK's
PFAS
Pijnstillers
Plastic
Roundup
Stikstof
Stikstof
Zink
Zouten

De Oude IJssel en de Bocholter Aa zijn vervuild vanaf de artesische bronnen in Raesfeld en Velen. Drinkwater wordt gewonnen uit grond- of oppervlaktewater. Door vervuiling, algenvorming, zuurstoftekort en opwarming van rivieren neemt de kwaliteit af. Verstedelijking en bebouwing in uiterwaarden belemmeren het zelfreinigend vermogen van rivieren, waardoor de kwaliteit van drinkwaterbronnen onder druk staat. Schoon drinkwater gaat ten koste van een smerige Oude IJssel, IJssel en Bocholter Aa.

DIT ZIJN DE CIJFERS:

Duitsland op de 26ste plaats en Nederland op de 28ste plaats.

De rivierwaterkwaliteit in Nederland en Duitsland is niet goed.

Bron: Onafhankelijk EEA Europees

Milieuagentschapwaterkwaliteit met de status „goed“, van boven naar beneden gesorteerd op waterkwaliteit.

Hoe zijn we hekkensluiter geworden van de Europa-28 in rivierwater?

De waterkwaliteit van rivieren in Nederland en Duitsland is alarmerend slecht. Trendanalyses en meetgegevens tonen een verslechtering (PFAS PAK Medicamenten), ondanks beperkte vooruitgang op enkele fronten. De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) wordt bij dit tempo niet gehaald in 2027. Tot op heden wordt deze verantwoordelijkheid niet serieus genomen of adequaat uitgevoerd. Hierdoor dreigt Nederland en Duitsland niet alleen achter te blijven op de KRW-doelstellingen voor 2027, maar ook blootgesteld te worden aan Europese sancties, waaronder hoge boetes en dwangsommen.

ONZE WAARNEMINGEN ZIJN GEBASEERD OP:

BRONNEN

European Environment Agency (EEA)
Umweltbundesamt (UBA)
Planbureau voor de Leefomgeving,
EU-rapportages
Rijksoverheid

CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek)
SCP (Sociaal en Cultureel Planbureau)
ILT (Universiteit Utrecht, 2023)
IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change)

Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)
TNO
Wetenschappelijk Tijdschrift X
Nature, Science
Europese Commissie
WUR

Duitsland en Nederland behoren tot de slechtste presterende landen van Europa-28. Deze conclusie wordt gestaafd door officiële EU-rapportages (o.a. van de Europese Commissie en het EEA), nationale analyses (Planbureau voor de Leefomgeving, Umweltbundesamt) en onafhankelijke onderzoeken.

Nalatigheid bij KRW Europese Kaderrichtlijn Water -rivier-en beek-waterkwaliteit Oude IJssel Bocholt-Aa.

Nederland en Duitsland hekkensluiter van Europa-28.

Duitsland positie 26 . Nederland 28 slechte van 28 Europese landen

Als gemeenten of waterschappen in 2027 niet voldoen aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW),

zijn de consequenties zeer groot. De risico's omvatten onder andere:

Juridische sancties, waaronder boetes en dwangsommen vanuit de EU; Afremming blokkade vergunningverlening; Economische schade; Afremming blokkade projecten; Vergunningsstops of zelfs stopzetting van ontwikkelingen; Het is daarom essentieel om tijdig grensoverschrijdende maatregelen te treffen om de KRW-doelen te halen.

ERNSTIGE WATER- EN SYSTEEMCRISIS. De regio Oude IJssel / Bocholtse Aa staat aan de vooravond van een ernstige water- en systeemcrisis. Jarenlang uitstel van cruciale overheidsmaatregelen heeft geleid tot een acuut escalerende situatie. De ecologische, juridische en politieke impact is groot. Concrete gevolgen zijn o.a.: bouw- en vergunningsstops, spuit- en lozingsverboden, strengere regelgeving, en zware financiële sancties. De urgentie om in te grijpen is hoog.

Lozingsvergunningen ontbreken voor de industrie of worden afgegeven voor onbepaalde tijd, zonder tussentijdse meting, monitoring, of handhaving. Rivieren functioneren als anonieme, eindeloze afvalputjes voor industriële PFAS-lozingen. Er zijn geen urgente grenswaarden vastgesteld. Metingen tonen aan dat de grenswaarden ruim overschreden worden.

De rivier wacht niet. De burger ook niet!

Het project wordt mogelijk gemaakt door het Interreg Programma Deutschland-Nederland met zijn programmapartners en medegefinancierd door de Europese Unie (EU).

